

flere, som i kalendern finnas aftryckte, äfvensom kunskap om en del, i synnerhet lägre tjenstemäns namn och adresser kunde vid behof vara dem till nytta, ville Senatorn för sin del till styrka, att åt Consistorium Academicum måtte öfverlemnas, att låta utgifva en såbeskaffade kalender på finska språket, som Consistorium funne vara för den finska befolkningen i landet lämplig, dock utan att något slutanslag för ändamålet må påräknas.

10

934 C. G. F. WREDE – J. V. SNELLMAN 18.III 1868
HUB, JVS handskriftssamling

Wälborne Herr Senator!

Tar mig friheten i korthet redogöra för iakttagelser gjorda under nyligen afslutad resa inom länet.

10 Nöden framstår öfverallt i länet verkligen skrämmande. Allmogens, synnerligen barnens, uppsvullna ansigten och aftärda kroppar vittna
20 hemskt derom. De oerhörda snömassor, som inemot tre alnar betäcka jorden gav anledning befara, att all kommunikation under veckotal blir afbruten. Nödvändigt är derföre att förse aflägsnare församlingar, under menförstiden, med något rikligare hjälpmedel än som härintill gifvits. Hjelper Gud oss fram till bar mark och öppna sjöar hoppas jag de knappa spanmålsförråderna mindre behöfva anlitas i de socknar der fiskevatten finnes.

I Laukkas härad, der jag besökte alla församlingar och sökte ordna den der i allmänhet vårdslösade fattigvården, ser man ännu spår af
30 välstånd i bredd med det yttersta armod. Innom Petäjävesi, Jyväskylä, Laukkas Saarijärvi och Wiitasaari församlingar, finnas hemman icke utan tillgångar; deremot är fattigdomen ytterlig i Sumiais, Uurais, Pihtipudas och Kivijärvi. Den talrika lösa befolkningen inom hela häradet är i förtviflad ställning. Månne det icke kunna tillåtas de lägenheter inom hvilkas rår finnes Kronan förbehållna impedimenter, att föryttra sågstock å ställen utsedda af forstmästare och hvilka synbarligen vid utbrytningen komma att tillfalla lägenheten? Med dagens post afgår hemställen derom till Senaten.

Inom Laukkas härad står slöjkunnigheten på den lägsta fot och är
40 befolkningen derstädes i alla afseenden mindre företagsamma än i öfriga delar af länet. Endast i Pihtipudas och Kivijärvi visade sig tillstymmelse till sjelfansträngning. Fattigvården i dessa församlingar har etablerat handel med kåda, fjäder, pottaske, calf och fårskin, hvilka temmeligen fördelaktigt föryttrats dels i Jyväskylä dels i Kuopio. Modeller för handslöjd äro uppställda i Jyväskylä, Alavo, Wasa och Gamla Karleby, och förfärdigas härstädes fortfarande dylika för att småningom kringskickas till alla socknar. En i rotkorgarbeten kunnig karl från Lohteå är hitreqvirerad för att tillverka modeller till dylik handslöjd; men som detta arbete ej kan inläras utan handledning,
50 skulle jag föreslå att få utskicka nämnde Lohteå karl som instruktör ut kring länet, med skyldighet för honom, att, försedd med nödiga verktyg, tillika undervisa om sättet för kådinsamling.

Mjölet hos handlanderne har stark åtgång, brist deraf, befaras. Gud gifve snart öppet vatten!

Biträdande landskamreraren, häradsskrifvaren Brander, har ansökt kronofogdetjensten i Perno härad. Ehuru svårt att umbära den ovan-

ligt dugliga arbetsamma och skickliga mannen vid länestyrelsen, kan han ej bindas vid en befattning med inkomster otillräckliga för livvets bergning. Ödmjukast anhåller jag derföre om Herr Senatorns medverkan derhän att Brander må hugnas med den tjänst han ansökt.

Nya försök göres om hafrans grobarhet och hoppas jag att åtminstone en del deraf kan till utsäde användas.

Med utmärktaste Högaktning har jag äran framhärda

Wälborne Herr Senatorns
ödmjukaste tjänare
C. G. Wrede

10

Nikolaistad den 18:de Mars 1868.

935 K. J. HARFF – J. V. SNELLMAN 20.III 1868

RA, JVS samling

Med anledning af dagens samtal tillåter jag mig nämna, huru jag uppfattat omfången och destinationen af det för Höga Kronans räkning requirerade kornpartiet, nämligen att:

20

importeras sjöledes:

till Uleåborg och Brahestad. Tunnor	9 000.-
» Wiborg för Joensuu & Kuopio »	82000.-
» Jacobstad »	4 000.-
» Nikolai – och Kristinestad »	4 000.-
» Björneborg »	3 800.-
» Helsingfors p:r Tavastehus »	4 000.-
Tunnor	32 800

samt landswägen:

30

ifrån S:t Petersburg till Jyväskylä & Kuopio	
2 800 Tschetwert – –	33 600.
eller tillsammans Tunnor	36 160.-
hvar till läggas de af H:r Lévon	
införskrifna	1 200.-
så utgör totalimporten Tunnor	37 360.-

bedjande jag ödmjukast att få rättelse om denna uppfattning ej är riktig.

Utom förestående c:a 36 160 Tunnor har jag enligt benäget uppdrag i dag från S:t Petersburg requirerat ytterligare 600 Tschetwert utsädeskorn att för slädföre befordras till Jyväskylä och hoppas jag blifva i tillfälle att efter några dagar kunna delgifva såväl om varans afslut än dess afsändning.

40

Julius Harff

Helsingfors d. 20 Mars 1868

936 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMENTET 24.III 1868

RA, Senatens arkiv

50

Senatorn Snellman yttrade – att Senatorn väl fann det nuvarande sättet för vinterpostföringen emellan Sverige och Finland icke öfverensstämma med tidens fordringar, och att således en ändring deri vore